

Hazret-i İbrahim'in (as) mu'cizesi

İstanbul'dan isimsiz okuyucumuz: "Hazret-i İbrâhim'in (as) atıldığı ateş soğuk olsaydı buz olacaktı; selâmetli olduğu için suya dönüşmüş deniyor; doğru mu? Şanlıurfa'daki Balıklı Göl efsâne midir, doğru mudur?"

Hazret-i İbrâhim Aleyhisselâm'ın Nemrut ve adamları tarafından ateşe atılması ve Allah'ın ateşe olan emri Kur'ân-ı Hakîm'in bildirdiği haberlerdendir. Nemrut düşmanlık yapmış; Cenab-ı Hak da "Halîl"ini korumuştur. Dost, dostunu korumaz mı?

Hazret-i İbrâhim (as) putları param parça etti. Gelip sorsunlar diye de, içlerinden bir büyüğünü sağlam bıraktı. Nemrut ve kavmi döndüğünde putların parçalanmış olduklarını gördüler ve kızdılar. "İlâhlarımıza bunu yapan zâlim kimdir?" demeye başladılar. Sonra, "İşittik ki, İbrâhim denen bir genç bunları diline dolayıp duruyormuş!" diye söylendiler. Hazret-i İbrâhim'i (as) çağırdılar. "Ey İbrâhim! İlâhlarımıza bunu yapan sen misin?" dediler. Hazret-i İbrâhim (as), "Hayır!" dedi. "Bunu yapsa yapsa şu büyükleri yapmıştır. Eğer konuşabiliyorsa ondan sorun!"

Aslında kendilerinin gülünç duruma düştüklerinin bilincindeydiler. Fakat yine de Hazret-i İbrâhim'e (as) çıkışmaktan geri durmadılar. "And olsun ki, bunların konuşmaya güçleri yetmediğini sen de biliyorsun!" dediler. Hazret-i İbrâhim (as): "Öyleyse, Allah'ı bırakıp da size ne bir fayda, ne de bir zarar veremeyen şeylere hâlâ tapacak mısınız? Size de, Allah'tan başka taptıklarınıza da yazıklar olsun! Siz hiç akıllanmayacak mısınız?" dedi.1

Hazret-i İbrâhim (as), Nemrut ve adamları karşısında dimdik bir duruş sergilemişti. Onlara, yapa yalnız olmasına rağmen, inandığı doğruları apaçık, dosdoğru, eğip bükmeden, kırılıp dökülmeden söyledi. Ama onlar yola gelecek cinsten değillerdi. Gözlerini zulüm ve ölüm bürümüştü. Hazret-i İbrâhim'e (as) tahammülleri kalmamıştı. Vücudunu ateşte yakarak ortadan kaldırmaya karar verdiler. Büyük bir hazırlığa giriştiler. Bir ay boyunca odun topladılar, dağ gibi yığdılar. Ateşi gören hâkim bir noktaya da mancınık kurdular.

Bu esnada melekler, "Yâ Rabbi, Senin dostun ateşe atılıyor! Bize izin ver de yardım

edelim!” diye yalvarıyorlardı. Hazret-i İbrâhim (as) ise, yalnızca Allah’a güveniyor, “Hasbünallâhi ve ni’mel-vekîl” (Bize Allah yeter! O ne güzel Vekîl’dir!) diyordu.

Ateşler yakıldı, odunlar tutuşturuldu. Azgın alevler ortalığı kasıp kavurmaya başlamıştı. Hazret-i İbrâhim (as) mancınığın üzerinde ateşin gökleri tutan alevleri ortasına bırakılıverdi.

Oysa ateş, Allah’ın, “Ey ateş! İbrâhim üzerine soğuk ve selâmetli ol!”² emrine muhatap olmuş; sinisini bir ana kucağı gibi açmış ve Hazret-i İbrahim’in (as) sînesine inişini bekliyordu. Hazret-i İbrâhim (as) kucağına düştüğünde ise ateş artık serin ve selâmetli bir hal almış bulunuyordu. Ateş, duyarlıydı; Allah’ın emrini kaşla göz arasında derhal algılamış ve boyun eğmişti. Ateş Allah’a itaatkârdı. Ateş, bu, tabiatına aykırı fiiliyle, emirle hareket ettiğini bütün cihâna göstermişti.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri, ateşin bu halini üç latif işâretle tefsîr eder:

Birincisi: Tabiata bağlı diğer maddeler ve sebepler gibi, ateş de kendi keyfiyle değil; emir altında hareket ediyor ki, ona “Yakma!” diye emrediliyor, o da yakmıyor. Emre boyun eğiyor.

İkincisi: Ateşin bir derecesi var ki, “bürûdetiyle”, yani “soğukluğuyla” yakıyor. Cenab-ı Hak sıcaklığı ile yakan ateşe “kûnî berden”, yani “soğuk ol!” diye emrediyor. Fakat hemen ardından, soğukluğu ile yakan ateşe de “selâmen” diye emrediyor ki, soğukluk da yakıcı bir tesir göstermesin ve ateş hem sıcak özelliğinden, hem soğuk niteliğinden arınsın ve “esenlikli” olsun. Öyle ki tefsîrlere göre, “selâmen” emri olmasaydı ateş soğukluğu ile yakacaktı. Ateşin “soğukluk” mertebesi hem ateştir, hem “berddir”, yani soğuktur. Ateşin “nârı-ı beyzâ” (beyaz ateş) denilen bu derecesi, sıcaklığı etrafına yaymıyor; etrafındaki sıcaklığı kendisine çekiyor, yani sıcaklığı emiyor. Meselâ, suyu donduran şey, işte böyle soğuk ateştir; suyu soğukluğu ile yakıp donduruyor. Yine meselâ kıştaki “zemherîr” , soğukluğu ile yakan bir ateş nevidir. Ateşin bütün derecelerine sahip olan Cehennem içinde de, “zemherîr” derecesi vardır.

Üçüncüsü: Nasıl ki Cehennem ateşine karşı “eman” ve kurtuluş verecek “îmân” gibi bir mânevî madde ve “İslâmiyet” gibi bir zırh var ise, dünyevî ateşten de kurtaracak bir maddî madde vardır. Çünkü Cenab-ı Hak Hakîm’dir, bu dünya ise hikmet yurdudur. Nitekim ateşin, Hazret-i İbrâhim’in (as) ne cismini, ne gömleğini yakmayışı bize bir kapı açıyor. Bu haberin işâretiyle bu âyet mânen diyor ki: “Ey İbrâhim Milleti! Siz de İbrâhim gibi olunuz. Tâ ki, gömlekleriniz ateşe karşı hem dünyada, hem âhirette bir zırh olsun. Rûhunuzdaki îmân, Cehennem ateşine karşı zırhınız olduğu gibi; dünya ateşine karşı da zırh olabilecek bir madde yer altında vardır. Cenab-ı Hak sizin için hazırlamıştır. Arayınız, çıkarınız ve giyiniz.”

İşte, insanlığın şu son asırda keşf ettiği ateşe dayanıklı “amyant gömlekler” bu âyetin işâretinden bir sır taşıyor. İnsanlık, Kur’ân’ın işâret ettiği gibi, ateşe dayanıklı gömleği dünyada bulmuş ve giymiştir. İnsanlığın dünyevî basîretini kucaklayan Kur’ân istiyor ki, insan oğlu aynı basîretle Cehennem ateşine dayanıklı olan “îmân elbisesini” de elde etsin ve kendisini âhiret ateşinden de uzak tutsun. 3

Bedüzzaman Hazretleri, yazın şiddetli sıcağında nazik bitki yapraklarının havada aylarca esenlik içinde kalmasını ve yanmaktan korunmasını da bu âyetle irtibatlandırır. Nazenin yaprakların, ateş saçan hararete ve kavurucu sıcaklara karşı, İbrâhîm Aleyhisselâm’ın birer âzâsı gibi “Yâ nâru kûnî berden ve selâmâ” yani (Ey Ateş, serin ve selâmetli ol!) âyetini okuduklarını, bu İlâhî emrin tasarrufuyla güneşin yakıcı hararetinden korunduklarını beyan eder. 4

İşin özü, esası, hakikatı budur. İmanımızı ilgilendiren yönü de budur. Diğer söylenenlerin bir kısmı bu hakikatın saçakları veya uzantılarıdır.

Şanlıurfa’daki Balıklı Göl’ün bu mu’cizevî hâtıradan ilginç izler taşıdığı söyleniyor.

Bunları ispat etme imkânımız olmayabilir; fakat inkâr etmemize bir neden de yoktur. Toplum bu gölün o hâtıradan bir eser olarak kaldığını söylüyorsa, buna saygı duymak bize bir şey kaybettirmez.

Dipnotlar:

1-Enbiyâ Sûresi, 21/58-67;

2-Enbiyâ Sûresi, 21/69;

3-Sözler, s.237;

4-Sözler, s. 13